

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Égész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Hirdetések díja:

□ szentimentekenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Nyílt tér sora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kéziratok nem adóznak vissza

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkerekedése

Főter 38. szám alatt.

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Szell Kálmán miniszterelnök és a választások.

A marosvásárhelyi szerencsétlen következményű képviselőválasztás alkalmat adott miniszterelnökünknek kifejtetni álláspontját és nézeteit a választásokról. Folyó hó 9-én tartott beszédét, melyet bölcs mérséklete és szabadelvű meggyőződésének heve hatott át, valóban érdemes különös figyelemre méltatni és követni. Tizenkét szer lett megválasztva — ugymond — és ebben a tizenkét szeri megválasztásában repudált és került mindent, ami csak messziről is a befolyásolás, avagy a megvesztegetés színet hordotta volna magán. És mégis neki is el kellett hordani mindig a maga erejéből a legitimus költségeket, néha elég terheseket, amint mindenkinek is kellett, amelyek elől kiterni legtöbbször nem lehet.

A miniszterelnök regímeje alatt 36 választás történt és eles küzdelmek is voltak a szabadelvű párt és a függetlenségi párt jelöltjei között. És 35 választás lefolyt a nélkül, hogy egyetlen panaszt hallott volna. Csak a 36-ik választás járt egy, a választás tényén kívül álló szerencsétlen incidenssel. A 36 választás mutatja, hogy a miniszterelnök milyen korrekt eszközökkel dolgozik, ezek tanúsítják, hogy milyen szellem vezeti. Neki nincs választási kasszája, — e dolgokba nem elegendik. Minden párt a maga legitimus költségeit viseli és úgy hozza össze, ahogy tudja. A miniszterelnök tiltakozott azon feltevés ellen, mintha Maros-Torda megye főispánját szigoruan utasította volna, hogy „minden eszköz felhasználásával” a kormánypárt jelöltjét juttassa diadalra. Ő különben is ugynevezett hivatalos jelöltet nem ismer. Minden kerületnek megvan a maga szabadelvű pártja és annak megvan a maga hivatalos jelöltje. Hogy annak a kerületbeli szabadelvű pártjának hivatalos jelöltje azután a szabadelvű központi párttal érintkezésben áll, az a dolog természetében rejlik, éppen úgy, mint az ellenzéki pártoknál is van. A miniszterelnök mindig azt vallotta, hogy a szabadelvű párt győzelmeinek főbiztosítékát abban a nagy harcban, mely előtt állunk és amely — reméli — loyális lesz minden oldalról és amely remélhetőleg a szabadelvű pártuak fogja a győzelmet megszerezni, — abban látja, hogy loyális, morális és elvi eszközökkel dolgozik, és amikor szabadelvű mozgalomról van szó valamelyik kerületben mindenkinek mindig azt mondja, hogy azt jelöljék, akinek legerősebb gyökere van a kerületben, akit a kerület szabadelvű pártja és a ke-

rület többsége a legalkalmasabbnak tart arra, hogy bizalmával felruhazza. Az olyant fogja ő is morális támogatásban részesíteni, olyanban, aminőt a törvény megenged, mert ő a törvényt respektálja.

Darányi napja.

Nincs kedélyesebb valami a földművelési budget tárgyalásánál. Barát és ellenség közelebb húzódik egymáshoz, bekességesen társalognak s vattába göngyölgetik a golyót, mielőtt az ellenséges táborba lövik, nehogy valami komoly bajt csináljon s kivált a minisztert meg ne sértse. A földművelésiügyi miniszter a magyar parlamentben bizonyos mértékben a legnemzetibb miniszter, a mostani meg éppen sok fort adhat minden elődének a kedveltségben. Gondolni lehet tehát, mily figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták Darányi beszédét, melyet budgetje általános vitájában tartott. Egy szakminiszter munkája természetesen számtalan részletre terjed s ennek megfelelően Darányi beszéde is mozaikhoz hasonlított, mely számtalan kis köből van összeállítva s mégis egy egészet alkot. Egy cikkely szűk kerete nem engedi, hogy minden részlettel behatóan foglalkozunk s így csak arra kell szorítkoznunk, hogy konstataljuk, amit különben ugy is tud az egész ország, hogy Darányi miniszterségének aránylag rövid ideje alatt rendkívül sokat tett a gazdasági érdekekért s hogy ezt kivétel nélkül mindenki hálásan elismeri. Hogy nem tuloznak, kitűnik abból is, hogy az állati termékek értékesítésének előmozdítása már oly eredményeket ért el, hogy e termékek kivitelének nagyobb pénzügyi hatása, van, mint a buza kivitelének! A löte nyesztés terén elért sikerünk az egész világ bámulatát felkelíti s mozgósítás esetén a szükségesnek kétszeres kontingensét tudjuk kiállítani. Bortermelésünk szemmel láthatólag erősödik; az import kiszorul, az export folyton emelkedik s a hivatalos adatok szerint az utolsó termés 60%-át mindjárt szüret után megvették osztrák és más külföldi kereskedők. A serfészkivitel szintén emelkedik. A mezőgazdasági szociális reform terén az utolsó években több történt, mint azelőtt évtizedek alatt; a telepítések szép eredményeket mutatnak fel, annyira, hogy a földművelési miniszter büszke öntudattal hivatkozhatott rájuk. Sokat lehetne mondani a szakoktatás terjesztéséről, melynek gyümölcsei majd csak később érnek meg, valamint a mezőgazdasági háziiparról,

mely a legszegényebb néposztály helyzetét javítani van hivatva, de eléggé ismertek e törekvések s méltányolják is őket mindenhol. Különösen öröndetes Darányi beszédeben, hogy, mint Széll Kálmán miniszterelnök tette, ismételt hangoztatta a különböző kereseti ágak egyenlő fejlesztésének szükséges voltát és nem csinált belőle titkot, hogy minden téren nemzedékeken át kell folytatni a munkát.

Befejezésül érintette Darányi a vámtárgyalások függő kérdését s kijelentette, hogy a kormány mindent el fog követni az ország boldogulásához állandó feltételek biztosítása végett. A miniszter fejtegetései a legelőkelőbb helyesléssel találkoztak s viharos éljenzés és taps honorálta azokat. Az ovációkban résztvett az egész Ház pártkülönbség nélkül, mely dicséretesen háttérbe vonul, midőn általános országos érdekekről van szó.

A vámsorompók.

Semmi sem bizonyítja jobban azt, hogy mennyire tisztulni kezdenek korunkban a közgazdasági eszmék, mint az, hogy követetvámunk behozatala alkalmából aggályok merülnek fel a vámsorompóknak felállítására ellen.

Egyik aggály az, hogy a vámsorompó ellenkezik a szabad kereskedelem elveivel, sőt magával a szabadelvűséggel.

Vajjon ki volt szabadelvű: Széchenyi-e, ki a lánczvidéki vámsorompót akart felállítani, vagy ellenzői, kik a 2 kros gyalog-vámért a lánczvidéki létesítését elnevezték, mondván, hogy vámot, adót a szűz vállak nem viselnek?

Vajjon ki a szabadelvűbb: az önálló vámterület híve-e, ki hazai ipart akar a vámsorompókkal letesíteni, vagy a közös vámterület híve, ki inkább lemond az ország gazdagságának egyik legfontosabb ágáról, a hazai iparról, csak hogy vámsorompót ne lásson Ausztria felől?

Van aki azt mondja, hogy elvi ellensége a vámsorompóknak a köztakon, mert akadályozza a forgalmat, melyet szabaddá tenni maga a kormány törekedett, ellenben a vasuton érkező, sőt az ott feladott áruk megvámolása eltűrhető volna baj nélkül.

Vizsgáljuk egy kissé közelebbről ez utóbbi ellenvetéseket, mert nincs veszedelmesebb dolog, mint a jel-szavak hangoztatása a belső értelem megvilágítása nélkül.

Sorompó! Sorompó! Nem tennének ellened kifogást,

TÁRCZA.

A magyar állam alakulása és válsága a honalkotástól a mohácsi vészig.

E cím egy érdekes politikai tanulmány (A m. államiság fejlődése és küzdelmei) első részének a tartalmát foglalja össze. Írója Beöthy Ákos, egy gentry-család tagja, amelyből a politikai pályán is már többen szereztek meg a nemzet tiszteletét és elismerését és pedig inkább eszmékkel, mint tettekkel. Szerzőnk is az eszmék a gondolatok embere. Pártállása sem engedte, hogy tényleg is alkosson, mert hisz Apponyi egy legbüszkébb híve, de úgy hiszem, ezután is megmarad csupán gondolkodónak.

Az egykori képviselő éppen érdekes és mély gondolatairól ismeretes, meg arról, hogy a képviselői s általában az alkotmányos rendszerek tanulmányozásában kiválóan a: angol történettel és alkotmányokkal foglalkozott, aminek nyoma mindig észrevehető volt beszédeim. Persze kitűnő iskolában kereste az alkotmányos szellemet, amely egészen vérévé vált. Az utolsó választásakor ő is kimaradt a képviselőházból; Éder Ödön buktatta meg Kassán s így — mint maga is mondja — műve kellett lenni otium szülője.

A politikai kellelten otiumok kivált régezte elég gyakoriak voltak. Ilyen akaratlan nyugalomban a régi rendszert hatalmuk visszaszerzésére gondoltak úgy, hogy újabb alkalommal ismét kezükhöz ragadhasák. De termettek a leszorítás idején igen nemes gyü-

mölcsök is. Ovidius gyönyörű versei politikai büntetés hatása alatt keletkeztek. A leszorított Cicero a görög eszméket beszéli el hazája nyelvén s teremt nyelvet a bölcsészettnek. S akit igen sokszor szoktak hozzá hasonlítani, Kossuth is fogságban tanulta meg azt a nyelvet, amelylyel később a világ legalkotmányosabb államában miniszterválságot idézett elő. Mellesleg legyen mondva, ez összehasonlítás egyszerűen érthetetlen. Mert ugy vagyok meggyőződve, nem elfogultságból, de igazságra törekvő tanulmányomból, hogy Kossuth, a szónok, az általam ismert összes szónokok fölött messze magasan tündöklök, mert az előző erejével soha senki oly hatást el nem ért, mint ő áprilisban, Angliában és Amerikában mondott beszédeivel. Végre is a Beöthy otiuma is meghozta a jó gyümölcsöt.

Munkája első részében elmondja a magyar állam alakulását s a következő kettőben küzdelmét a hatalmi sulypontért 1526—1825-ig. Megígért újabb művében a további küzdelmet s a jövő feladatát fogja felfejteni. Szinte egész alkotmánytörténet.

A bevezetésben kifejti, hogy micsoda tényezők alkotnak önálló államot. Fizikai feltételei: terület és népesség. A területnél számba kell venni, hogy tényleg és jogilag mióta birtokolja valamely faj. A népesség életerejét a tömörülési képesség szabja meg. Az erkölcsi feltételek között legfontosabb az, hogy az állam szervezett legyen, azaz nem mesterséges, hanem a természettől követelt feladatok betöltésére képes legyen és csakis mint önálló állam tudjon ennek megfelelni.

Szinte fontos, hogy az állam önmagában bírja sulypontját, azaz erejének összesége felett maga rendelkezék. A sulypont története az állam története. Ehhez járul még a külső államok elismerése, a souverainéség.

Magyarország sulypontja — mint ellenségeink mondják — vagy politikai nulla, vagy nincs önmagában. Szóval tagadásba vétetik, hogy jogunk és erők van az önálló államisághoz. E tétel adja meg a fogantat az egész tanulmány megértéséhez. A mohácsi vészig hazánk az önállóság összes anyagi és szellemi képességével rendelkezett. A Habsburgok trónrajutásával hazánk sulypontja tagadásba vétett. S ettől kezdve nemzetünk története nem egyéb, mint küzdelem az állami sulypontért. A jövő feladata sem lehet egyéb, mint törekedni, hogy a meggyöngyült ellenhatalom kezéből visszakerüljön a sulypont oda, hol 1526-ig volt.

De hát hogy is alakult meg a magyar állam s miben nyilvánult, hogy ereinek összesége felett rendelkezik? Erre kapunk feleletet a mű első részében.

Hogy fajunk, mely Európában testvértelen vala, önálló államot alapított s azt meg is tartotta, a legnagyobb politikai savoir faire-re mutat. Államot alapított egy oly területen, mely a népvándorlás hordáinak megszálló helye volt, míg maga lakóhelyévé tette. Szeret és tud tanulni. Eltanulta a körülötte lakó népek vallását s szellemi életét, a nélkül, hogy eredeti sajátját feláldozta volna. Azonkívül vitéz, munkabíró, hazaszerető s nagyjaihoz, kiknek nagy számával dicsekedhetik, ra-

ha vámot nem szednének alattad. Hiszen minden vasuti átjárónál van biztonsági sorompó, de nem szid azért téged senki, ha idejében eresztnek le és huznak fel.

Tehát a vám akadályozza a forgalmat.

A kövezetvám egy kétfogatu szekér után 10 krral tervezetik és azt mondják, súlyos bilincs a kereskedelemre nézve!

Egy 2 fogatu jól megrakott szekér 5 m. mázsa árut viszen.

Az italméresi jog megváltása előtt (1890) egy hektoliter Nagy-Enyedre szállított borszeszre 7 forint behozatali vám volt vetve. Minthogy egy hektoliter borszesz sulya 80 kiló, egy szekér borszesz 6 hektoliter (= 480 kiló) és így egy szekér borszesz behozatali váma volt 42 forint. Ezen vám ellen sem a vármegyének, sem a miniszteriumnak nem volt akkor éppen semmi kifogása, megerősítették, jóllehet a szesz-kereskedelmet Nagy-Enyeden teljesen lehetetlenné tette, mert 30% értékvámra felelt meg (a borszesz gyári ára akkor 20 forint volt hektoliterenként), mit a kereskedés el nem viselhetett.

Egy hektoliter must behozatali váma Nagy-Enyeden évtizedeken át 1 frt volt, egy szekéré tehát 5 forint, és ez ellen sem a felső hatóságoknak, sem a képviselőtestületnek nem volt szava, míg egyszer az export-kereskedők, mint türelmetlen terhet, meg nem feleltek s a miniszterium aztán eltörölte és 1 frt 50 kr fogyasztási adót engedélyezett helyette. Akkor a must ára hektoliterenként 6—10 frt volt, tehát a vám 10—15%-a az értéknek.

1888-ban a város minden exportált tojásra 1/2 kr vámot vetett ki. Minthogy 1 tojás 50 gramm, 20 tojás 1 kiló és 2000 1 mm, ennek váma 10 frt volt, egy 5 mm-át vivő tojásos szekéré pedig 50 frt. S ezt senki sem találta súlyosnak, csak a tojáskereskedők és a kereskedelmi miniszter, ki el is törölte.

Látható tehát, hogy a kereskedelmet és vele a vámjövédelmet megsemmisítő vámokra 1—2 évtized előtt alig jaidult fel valaki, s most, midőn az akkori vámok ötvened-ötzázad részéről van szó és ezen vámjövédelen is teljesen a forgalom, tehát kereskedelem könnyítésére szándékolatlik fordítani, mégis ellenvetések hallhatók éppen a kereskedelem érdekében. Nemde lehetetlen, hogy az ellenvetések igazságosak legyenek és semmi esetre sem állanak a kereskedelem érdekében?

Jelen tárgyalásnál a kereskedelem alatt a mezőgazdasági és ipari forgalmat is kell értenünk, mert midőn a mezőgazdasági és iparcikkek kereskedelmi ügylet, azaz kinalat és eladás tárgyává tételnek, főképp akkor áll elé a megvámolás esete is.

A közüti vámsorompók ellenzőjének, ki a vasuti feladást is a kövezetvám alá vonná, azt kell megjegyezni, hogy a vasuti feladás nem róható meg kövezetvámra azért, mert annak tömege olcsó exportcikkekkel áll és jelentékeny része városi termelés, mely a drágább termelési költség (magas városi munkabérek) által már eléggé terhelve van.

Ha pedig a vasuti feladásról a tervezett kövezetvám, mélyebb megfontolás után, töröltetett, természetes, hogy a közutakon beérkező és jelentékeny részben a vasutállomásra szállított áruk után csekély behozatali kövezetvám szedhető.

A városba helyi fogyasztás céljából behozott áruk leginkább birják el a csekély kövezetvámot, mert az a fogyasztóra részben áthárítható. Tényleg a fogyasztási illetékek ellen szokott legkevésbé ellenvetés emelteni, mert a mindennapi szükséglet tárgyát képező cikkek fogyasztása ez által nem szokott változni.

Hátra van a főkülömbőség a vasuti és közüti forgalom közt. Az t. i., hogy a vasuton transito átmenő áruk nem róhatók meg semmi-nemü városi illetékekkel, míg a közüti transito forgalom a beérkezés alkalmával csekély kövezetvámval is terhelhetik.

Ezen kérdésnél tekintetbe jön, hogy a nagy távolságokra menő forgalom 99%-a mai időben a legelső vasuti állomást keresi fel.

A mi vidékünk transito forgalmában a közutakon főleg a szomszéd városok és nagy községek országos és heti vásárait járó kereskedők, iparosok és mezőgazdák vesznek részt áruikkal.

Az Enyedről azon vásárokrá járók csak is a visszajövetel alkalmával egyszer fizetik a kövezetvámot, míg a város egyik feléről (pl. Felvincz, Olah-Lapád) a másik felére (pl. Tóvisre) menők kétszer fizetik. De ezen kétszeres vámfizetésnek nagy haszna van a városra is, a mezőgazdára is. Az t. i., mire az ipartörvény 50. § régóta törekszik: hogy mindenki a hozzá legközelebb eső vásár-piacot keresse fel lehetőleg minden szükségletei (adás-vevés) kielégítésére és ne vesztgesse idejét folytonos vásár-járással messze vidékeken.

A kétszeres transito vám Nagy-Enyed piacának forgalmát némileg emelni fogja, következésképpen a helyi ipar és kereskedelemre kedvező befolyással lesz.

Az utak rongálása is ennek következtében a városközi forgalomban kisebbedni fog, míg a város belső utjai s vásár-terei annál nagyobb használatnak lesznek kitéve.

A vámsorompók tehát míg egyfelől Nagy-Enyedet elmaradt ósi állapotából a kövezetvám-jövédelen által kiemelik, vásárait növelni fogják, mi ugy a vevő, mint eladó közönségre előnyös leend; a helyi iparos és kereskedő épp ugy előnyt fog huzni ebből, mint a vidéki mezőgazda.

A közüti transito forgalom tekintetében tulajdonképpen csak is az államutnak Alvincz és Felvincz közötti szakasza jöhet kérdésbe, mint transito utvonat, mert a nagyenyed-ispánlakai törvényhatósági utvonat zsákut, a nagyenyed-toroczkói pedig kizárólag Nagy-Enyed és vasutállomása forgalmát közvetíti.

Az államutak transito forgalma nagy volt a vasutépítés előtt és nagy most is ott, hol párhuzamos vasut nincs mellette. De Alvincz és Felvincz közt a párhuzamos vasut felveszi a tömegforgalmat és az említett városközi forgalom kivül pontos megfigyelés alapján transito forgalmat csak juh- és marha-csordák és sátoros cigány karavánok képeznek, azok is csak némely évszakokban.

A juhnyájak nem érdemesek a vámentesítésre, mert köztereinket napokon át rondítják és közben vásárt is ütnék néhány darabbal vásárcédula nélkül és így a fogyasztási adót is elkerülik.

Hogy az országon átvonulnak, abból csak kárunk van, mert mint sáskák lerágják az utszéli füveteket és erdőinket is ott hol huzamosabban tartózkodnak.

gaskodik; conservativ addig, míg a ragaszkodás nem elmaradottság; szeret reformálni, de óvatossan. Mind-ezen tulajdonságai megnyilatkoznak az állam alapvetésénél: a vérszerződésben. Nem tekintve ennek történeti voltát, a szelleméből következik, hogy nálunk az államalakulás magva szerencsésebb, mint az angoloknál. S itt elmondja a két legalkotmányosabb ország alakulásának történetét. Mindkettő hódítás, de Anglia hódítása egy csapat, Magyarország elfoglalása az egész nemzet fegyverténye. Az angol alkotmány kiinduló pontja a király, nálunk a nemzeti közakarát. S ez a nemzeti közakarát — mint Beöthy okoskodik és következtet — nemcsak a nemesség hangulatát, de a nép akaratát is kifejezte, mert hisz szerinte bizonyos elvi képviselői rendszer már akkor is volt. Papság, főurak, nemesség, várnép — a késői jobbagység — együtt és egymás mellett: a nemze. A nemzet képviselője a király s király és nemzet együtt: a magyar szent korona.

S miután így alkotmányunk jellegét megállapította s a legfontosabb jogi eseteket megmagyarázza, áttér annak a taglalására, hogy mit teremtett a nemzet azon idő alatt, mikor önálló erejét szabadon használhatta. Közjogunk szelleme s az Árpádok történelmi szereplése velős összefoglalásban áll az olvasó előtt. Minden, mi dicső fakadhat az önállóság és szabadság lehelletére a népek történetében, nálunk 1526-ig, míg a király és nemzet egy volt, büszkeséggel töltheti el, ki szereti fajunkat, mert a haladás, fejlődés teljes mértékű volt és nemzeti.

A következő részekben két elfogadott tévedést czáfol.

Egyik, hogy hazánk Mohácsnál szenvedett veresége a nemzetből kiölte volna az életet. Kimutatja, hogy sem anyagilag, sem szellemileg nem több az egy vesztett csatánál, amelynél sokkal gyászosabbak is sújtották államunkat. Ennek következtében nem áll, hogy kulturális életre önjerején képtelen volt s azért lépett összekötésbe Ausztriával, mert annak nagyhatalmi állásában s igért segélyében a török ellen bizott. Részletesen s meggyőző okokkal czáfolja mindkét állítást s arra az eredményre jut, hogy — amit Degeraudó Ágost is észre vett — a török igát az ország nyakára a Habsburg-család hozta s miatta kellett századokon keresztül sorvadnia. Szóval államunk sulypontja veszélyeztetve volt s a szent korona fényét a családi koronáé el akarta nyelni. A jelen reményre jogosít, mert király és nemzet nem haladnak homlokegyenest ellenkező utakon. Ezek a gondolatok jelzik a Beöthy okoskodásának a határköveit.

Szép, érdekes és mindenek felett nagyon tanulságos egy munka, stílusa is élvezetes. Minden sorából, minden szavából érzik, hogy szereti nemzetét, melyet tán önmagában a világ első népének tart. S lehet, hogy nagy szeretete néha a hibában is erényt lát. Módszer: analogiák segítségével magyarázni.

Aki a magyar nemzet alkotmányos életével s szellemével akar megismerkedni: az olvassa el a Beöthy Ákos kitünő könyvét.

Kristóf György.

Törökországot a juh és kecske tette szegénynyé, ázsiai részét sivataggá, Erdélyt pedig a balkáni pásztorok beköltözése tette a 14. század óta nemzetiségileg félig idegenné.

Semmi okunk tehát ezen transito forgalomnak bármi könnyítését előmozdítani.

Még egy transito ismerünk. A sátoros cigányok kocsikaravánjait. Ezekre nézve is üdvös gát a vámsorompó, mert a rablásról és lopásról csak is állandó megtelepedés fogja őket leszkotatni, mi az államutak biztonságát is növelni fogja.

A sorompók rendőri szempontból is üdvös hatással lesznek, mert a rendőrséget telefonon értesíthetik a vámosok a gyanus egyének beérkezéséről.

A kövezetvám-tervezet ellen vetik azt is, hogy az egyfogatu vagy lóhátas hozatalok értéke átlag nem több egy koronánál, pl. egy szekérke vagy szánfa, 5 pár zsák kovácsészén lóhátón (utóbbi 2 korona), továbbá, hogy az apró mokánylovakon tőlünk szállítják a gabonát a havasi vidékre, s hogy ezen kicsiny állatok kicsiny szállítmányai a 10j fillér kövezetvámot nem birják meg.

Ezen ellenvetés látszik minden eddigi közt a legalaposabbnak.

A segítés két módon lehetséges: az egyfogatu és háttas mokányló ép ugy, mint a számar az apró állatok közé sorozható és ezáltal a kövezetvámteher 5 fillerre mérsékelhető, ezenkívül a városi helypénzvám-dijszabályzat átdolgozása alkalmával is ezen kicsiny hozatalok díjtetelei 5 krról 5 fillerre mérsékelhetők. Ily módon a kétféle vámtéher nem lesz nagyobb, mint eddig az egyféle volt.

Ez az a mód, melylyel a város segíthet a szegény paraszton.

A másik mód az, melylyel a szegény paraszt segíthet magán. T. i. ideje már, hogy a remete- és ponorvidékiek is áttérjenek a kétfogatu járművek használatára, mit annál könnyebben tehetnek meg, minthogy a nagyenyed-abrubbányai törvényhatósági utvonat a folyó évben egészen kiépül, a jövő évtől kezdve pedig annak fentartására is nagyobb költségek lesznek fordíthatók. Az albaki és skerisorai zsindelekészítő mokány is áttért már a szekérhozatalra, s egy kétfogatu szekér 5 annyi terhet bír el, mint egy háttasló, vagy egyfogatu, míg kövezetvámja csak 4 akkora (5 és 20 fillér).

Alarczos-bál.

Nagy-Enyed, 1900. febr. 11.

Az iparosok önképző-köre által mult szombaton rendezett alarczos-bál — amint azt előre láttuk és meg is jósoltuk — fényesen sikerült. Közönség és rendező bizottság méltán meg lehetnek elégedve egymással. A közönség: mert egy olyan kedélyes mulatságban volt része, mely igazán ritkítja párját; a rendezők: mert buzgó törekvésüket oly nagy és fényes közönség jutalmazta, minőt rég nem látott a városháza nagyterme. Képviselve volt ott — elen városunk országgyűlési képviselőjével, polgármesterével és más előkelőségekkel — társadalmunk minden osztálya, s mulathatott ki-ki kedve szerint, mert annak a kimért, unalmas feszességnek, mely a bálók legnagyobb részén uralkodni szokott, nyoma sem volt itt. Szóval: a kör büszke lehet az elért erkölcsi sikerre. S hogy elhez méltó volt az anyagi eredmény is, bizonyítja a mulatság bevétele, mely 350 koronára rug. Annál örvendetesebb ez a szép eredmény, mert a tiszta jövédelmet a meghívó szerint „a könyvtár gyarapítására“ fogják fordítani, melyre bizony-bizony reá is fér a gyarapítás, mivel az utóbbi három évtized irodalmának alig van nyoma benne.

A sok szép és ügyes maszk közül különösen kiemelendők: Schiller Annuska, a feltűnően fess postillon; Villányi Ida (rózsafünder), a tündér valódi képmása; Lőrincz Lujzika (kis mókus), fején és vállán egy-egy kis mókussal, igen elegáns ruhában; Kiss Julcsa (feher domínó), igen csinos alak; Kiss Ilona (vadrózsa) kecses öltözetben, egész rózsárdó volt; Tadic Giza, Maros-Ujvár (virágárusnő), valódi virágárusnő; Seprényi Erzsike (magyarországi kártyavetőnő), beszédes jóslásával a lehető l ghűbb utánczata volt az igazi cigányűnőnek; Jakab Sarolta, Vajasd, (cigányűnő) az előbbihez hasonló; Tomai Ilona (fantázia), igen ügyes; Lőrincz Istváné szép szivárvány volt; Bakó Károlyné (kártya, cigányűnő), az egész ruha tarokk kártyával díszítve; Vilk Edéné (cigányűnő), igen ügyes jósnő. — Olerth Sámuel (francia gála), a férfi maszkok disze; Szarka Ákos, fess, ügyes madarász, kalitkával, melyben két madár volt, zöld ággal; Korbuly Kristóf, valódi japán, a legsikerültebb alak; ifj. Tomai Pál, ritka ügyes bohóc; Csató Imre (szerecsen), kitünő alak, az orrában nagy aranykarikával.

Ott voltak továbbá a következő női maszkok: Bartha Katalin (toroczkói leány). Ilyés Anna (román nő) Krakko, Kőrösi Emma (román leány), Keller Ilona (román nő), Komáromi Emma (magyar leány), Meggyesi Juliska

(magyar leány), Nagy Anna (magyar leány), Polonyi Vilma (tengerész nő), Paulini Netti (román nő).

Férfi maszkok: Demeter Károly (betyár), Demeter József (román ficsor), Szöllösi Lajos (Lucifer), Tyebó József (csikós). Több igen ügyes férfi maszk éjfélkor távozott a nélkül hogy magát megismertette volna, ami kár, mert a kíváncsiságot ugyancsak fölébresztettek.

Maszk és jelmez nélkül jelen voltak még a következő hölgyek: András Gyuláné, Bálint Jánosné, Beer Dánielné, Benkő Mártonné, Borsos Mózesné, Bogdán Lajosné, ifj. Gerendi Gusztávné, özv. Grünfeldné, Gergelyi Istvánné, Gremspergné, Horváth Albertné, Hubert Győzőné, Ince Istvánné, Jakab Endréné, Jakab Károlyné, Kiss Károlyné, Körösi Ferencné, Kovács Miklósné, Ménesi Miklósné, özv. Molnár Jánosné, Nagy Lajosné, Neumann Gézné, Paulini Rezsóné, Pataki Lajosné, Polczér Jánosné, Rácz Lajosné, Sebesi Andorné, Schaumann Tamásné, Székely Jánosné, Székely Istvánné, Szász Andrásné, id. Tomai Pálné, ifj. Tomai Pálné, Tadic Jánosné (Maros-Ujvár), Tangel Józsefné, Vermesi Árpádné, Villányi Józsefné, Wagner Józsefné, Willersdorfer Antalné, Zilahi Józsefné, Bálint Berta, Cseke Margit, Grünfeld Janka, Horváth Iren, Jakab Erzsike, Jakab Karola, Jakab Rozina, Kovács Ilona, Kovács Ida, Körösi Mariska, Király Ilona, Lieblich Etelka (Kolozsvár), Lieblich Erzi (Temesvár), Lőrincz Linka, Luka Róza, Molnár Irma, Major Erzsébet, Neumann Sarolta, Paulini Irén, Popeszkú Helén, Rácz Irenke, Szöllösi Mariska, Székely Róza, Székely Vima, Székely Ida, Szöllösi Emma, Silmann Mariska, Szász Juliska, Tóth Berta, Tomai Margit, Vermesi Annuska, Varga Zsuzsika, Wagner Vilma, Zilahi Annuska.

Végül az igazság érdekében teljes elismerésünknek kell kifejezést adnunk Gyuricza zenekarának, mely igazán jól viselte magát. A vendéglősről (Szent Boldizsár) szintén csak jót mondhatunk; jó minőségű ételeket és italokat oly olcsó árban és figyelmes szolgálattal mellett lehetett kapni nála, hogy a kizsákmányoltatáshoz szoktatott béli publikumot a szó szoros értelmében meglepte Sente ur. Csak egy baj volt: hogy szükek voltak a helyiségek. No de erről nem tehet a vendéglős. Ha ezen az uton halad: boldogulni fog.

A pompás multság reggel ért véget.

Rablógyilkosság.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

Gyulafehérvár, 1901. febr. 7.

Igen érdekes bűnyben hozott ítéletet f. hó 6-án a gyulafehérvári kir. törvényszék, mint esküdtbíró. A borzalmas bűneset ismét szaporította egygyel az Ompoicza és a szomszédos községek amúgy is borzalmas bűnkronikáját. Alsófehérmegye ezen részében ugyszólván napirenden vannak az iszonyubbnál iszonyubb gyilkosságok és emberölések. Mintha nem is emberek, hanem vadállatok laknának a megyének ezt a területét.

Ha a metesdi csendőrök telefonja csilingelni kezd, egész bátran kettőt lehet tenni egy ellen, hogy megint jelennek valami veres eseményt a szomszéd falvak előjáróit. Azt hisszük, talán nem is lesz lehetséges e tarthatatlan állapotoknak máskeppen véget vetni, mint egy ügyes akasztással. Az ilyen népséget csak az elretentő pelda félemlítheti meg. Különben az ügyességnek és a vizsgálóbírósnak folyton ki fog kellenni szállania, a gyulafehérvári törvényszék vádtanácsa és esküdtbírósa pedig akár folyton együtt üljön.

A február 5. és 6-ik napján lefolytatott tárgyalás pedig duplán is megerdemli a félemlítést, mert egyrészt a bűncselekményt a tettes szörnyű vadállatiassággal hajtottá végre, másrészt és főként pedig azért, mivel mindössze deczemben történt a gyilkosság és már is ítéletre került a sor.

Az eset úgy áll, hogy Gavrilla Benedek, a vádlott, múlt évi december hó első napján délután együtt mulatott a Trifon János korcsmájában Ompoicza községében Csubean Niculae-jal és még egy csomó falubeli emberrel Vászor Metesden, onnan jött a társaság, hangos jókedvvel mulatoztak az emberek a korcsmában és üritgettek egyre-másra a pálinkás flakókat. Lassankint szállingóztak haza fele. Csak ketten maradtak végül: a vádlott és Csubean Niculae, ki egész délután dicsekedett, hogy jó vásárja volt, eladott vagy három malacot, kapott is előlegebe 19 koronát. Gavrilla Benedekben már ekkor kezdett megfogamzani sötét terve. Pálinkát hozatott és itatta kiszemelt áldozatát.

Nyolcz óra tájban aztán Csubean Niculae fölkelt, hogy hazamegyen. A vádlott ajánkozott, hogy majd elkíséri.

— Hiszen nem is abban az irányban lakol, amerre én — szölt Csubean Niculae.

— Az nem baj — szölt Gavrilla Benedek kitérőleg — azért csak elkísérlek.

— Menjünk hát együtt.

Mentek, mendegéltek a rögs országuton. Csubean Niculae-nak hirtelen egy jó ötlete támadt.

— Hallod te! Nem mennék Man Juontól egy méh-kast ellopní?

— Hova gondolsz? Azt csak nem teszem; nem vétett nekem Man Juon semmit.

Egy darabig veszekedtek, aztán mentek tovább. Mikor egy husz-huszonöt percnyire lehettek a korcsmától, a vádlott hirtelen nekirugaszkodott és görcsös vadalmfabotjával úgy vágta tarkón Csubean Niculae-t, hogy az menten elterült.

Az országuton egy lélek sem járt. Kietlenség, némaság mindenfelé.

Gavrilla Benedek úgy egy félóra hosszat állt egy helyen megdöbbedve, mozdulatlanul. Dörzsölte szemét és bután bámult az eszméletlenül fekvő alakra, melyet a hold sárga fénye kísértetiesen világított meg.

Most hirtelen észbe jutott, hogy miért is ütötte le ő az imént felebarátját. Mint egy vadállat, dühösen rávetette magát Csubean Niculae-nak mozdulatlanul heverő testére, kirántotta kesét és egy vagással átszelte Csubean nyakát. A vágás iszonyu volt. A kes egész a csigolyáig kétfelé nyeste az összes nyakizmokat. Gavrilla Benedek most minden habozás nélkül a holttest fűszője után nyult és kivett onnan nyolcz ezüst forintot és három koronát.

Azzal vissza a korcsmába.

Pálinkát kért, elővette még mindig véres kesét és egész egyedülven törölgetni kezdte.

— Mit tétél te? — kérdezte tőle a korcsmáros rémült arccal.

— Átvágtam egy embernek a nyakát és elvettem a pénzt.

— Szent Isten! És te ezt olyan természetesnek talárod?

— Bizony most az egyszer belém bujt az ördög. Hanem most már mindegy. Adjál még egy felliter pálinkát.

Gavrilla az elrabolt pénzt a korcsmárosnál hagyta, ki azt félelmében másnapig elfogadta.

Másnap megindult a nyomozás.

A gyanu eleinte mátra irányult. A korcsmáros utján aztán a csendőrök megtudták mindent.

Vádlott bevallott mindent, a pénzt is előadta.

Az esküdtszéki tárgyalást Nemes Sámuel kir. törvényszéki elnök vezette kiváló szakértelemmel és ügyességgel. Szavazóbírák voltak: Korbuly Ignác kir. táblai bírósági elnök és dr. Ujvárosi Miklós. A vádat dr. Bodolla Gábor kir. főügyész helyettes képviselte. A védő dr. Emmanuel Győző ügyvéd volt.

A két napig tartó tárgyalás a közönség szűnni nem akaró érdeklődése mellett folyt le. A terem állandóan zsúfolva volt intelligens hallgatókkal.

A vádlott teljes beismerésben volt és érzéketlen arczáról nem is lehetett leolvasni, hogy fél a kiszabandó büntetéstől. Az esküdték szándékos emberöléssel minősített rablásban mondták ki a bűnöst.

A bíróság ez alapon tizenöt évi fegyházbüntetést mért vádlottra.

Vegyes hírek.

— Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.

— **Anyakönyvi kerületek új beosztása és anyakönyvvezetői kinevezések.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Alsófehér vármegyében a tompaházi anyakönyvi kerületet megszüntette és az ezen kerülethez tartozó Tompaháza és Lőrinczréve kisközségeket a megyekeréki anyakönyvi kerülethez csatolta át; továbbá a szászcsanádi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Dobolyi Elemér körjegyzőt nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Piknik.** A szokásos hushagyókeddi piknik az idén is meg lesz tartva. Előkelő fiatalágunk már megtette a kezdeményező lépéseket, hogy e hó 19-én az estély régi hírnevéhez méltóan sikerüljön. Megalakult a rendezőség és dr. Gyarmathy Ernő, dr. Müller Jenő, Cirner Ernő elnökletével összes fiatalaink részt vesznek a rendezés és előkészítés munkáiban. Ez estére a háziasszonyi tisztet Bajnovics Arthurné, Dömök Erzsébet, dr. Farnos Árpádné és özv. Józsa Zsigmondné szül. Ludvig Olga urhölgyek voltak szivesek elvállalni. A piknik a régi és új város ház nyagtermeiben lesz megtartva. A már szétküldött díszes meghívóból kivesszük a következő tudni-

valókat: Részvételi díjat csak férfiak fizetnek és pedig azok, kiknek családja a buffet kiállításában részt vesz, 4 koronát, a többiek 10 koronát. Ezen összegek a pénztárnál fizetendők. A multság este 9 órakor kezdődik. A meghívó, mely egyszersmind belépőjegyül is szolgál, a címzett családja és vendégei részére is érvényes.

— **A Bethlen-főtanoda tanuló ifjúságának** hazafias magatartását és nemes gondolkodását igazolja azon tény, hogy szórakozásait is a hasznossal és nemesül összeegyeztetni tudja. A főtanoda egy VIII. osztályos tanulója „A szökevények” címűen — az iskolai életből merített tárggyal — egy kis vígjátékot írt, azt a gimnázium II. A. osztályu tanítványaival betaníttatta és február 9-én az egyik teremben pár fillér beleptidij mellett előadatta. A sikerült előadáson részt vett a főtanoda ifjúsága és jól mulatott az ügyes és jól összeállított darab mókáin, — filléréivel pedig hozzájárult egy nemes csel érdekében, mert a fiatalság az egész bevételt a Bethlen Gábor szobor alapjának adományozta. Dicséret illeti a derék fiatalságot és e szórakozás rendezőjét, Farkas Károly VIII. oszt. tanuló, ki a darabot írta és az egész kedélyes estét rendezte.

— **A marosújvári polgári olvasókör** 1901. évi február hó 16-án a „Stefánia-bánya” intézkedő termében, báró Kemény Gejza, gróf Bethlen Sándor, gróf Mikes Kelemen és gróf Teleki Ádám urak védnöksége alatt, saját alapja javára zártkörű táncvigalmat rendez, melyre kívül címzett urat és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Beleptidij személyenként 1 korona. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirtapilag nyugtáztatnak.

— **Dicső-Szent-Mártonban** dal- és zeneegylet alakult, mely első bemutató estélyét f. hó 18-án tartja érdekes műsorral, melyből kiemeljük, hogy Réz Margit, körünkben is ismert kedves urhölgy is közre fog működni szép dalaival.

— **Segédjegyzők tartalékos tiszti rangja.** Egy konkrét esetből kifolyólag sok szó esett nemrég arról, vajjon a segédjegyzők társadalmi állása összeegyeztethető-e a tartalékos tiszti ranggal. Az ez ügyben keletkezett vitát most a közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter közös elvi határozattal döntötték el. E szerint az olyan segédjegyzők, kiket a községek élethosszúiglan választanak meg s kik egyébként is teljesen megfelelnek s az előirt jövedelemmel rendelkeznek, a tartalékos tiszti és hadapródi rendfokozat elnyerésére minősítve vannak; ellenben az oly segédjegyzők, kiket a jegyző fogad fel s akik e szerint csak ideiglenesen vannak alkalmazva, e polgári állásuknál fogva a tiszti és hadapródi rendfokozattal össze nem egyeztethetőnek tekintetnek és a tartalékos tiszti vagy hadapródi rangot nem nyerhetik el.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Lépfene: nagyenyedi j. Maros-Szt-Király 1 u. Rühkór: kisenyedi j. Oláh-Bogát 1 u. Vízakna v. 1 u. Bivaly-vész: nagyenyedi j. Fugad 1 u. Sertésvész: nagyenyedi j. Vláháza 2 u.

Szerkesztői üzenet.

Gy.-Fehérvár. Dr. Cs. Kérjük érdekes közleményeinek folytatását.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság könyvnyomdájában.

A balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság XI. rendes közgyűlését

1901. február 24-én d. e. 10 órakor tartja meg, — az intézet saját házában — mely közgyűlésre a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, a megjelent részvényesek számbavétele, s a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag kiküldése.
2. Az igazgató-választmány jelentése az 1900. évi üzletről.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A számadók felmentése.
5. A nyereség felosztására s a jótékony célra fordítandó összeg hová fordítására vonatkozó igazgatósági javaslatok jóváhagyása.
6. Az alapszabályok 25 §. értelmében 3 igazgatósági, — 26 §-a értelmében 1 igazgatósági tagnak 2 évre választása.

Azon részvényesek, kik az közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, felkértenek az alapszabályok 16. §-a értelmében, részvényeiket a közgyűlés előtt 24 órával a társaság pénztáránál Balázsfalván, vagy Nagy-Enyeden a kisegítő takarékpénztárnál tértimény mellett letétmenyezni.

3367 1— 1

Az igazgatóság.

Szám 591—1901.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megürült **elekesi segédjegyzői** állásra, mely 800 korona fizetés, 128 korona iroda-tartási díjjal van egybekötve, pályázatot hirdetek.

A pályázati folyamodványok bezárólag folyó évi **február hó 25-éig** ide beadandók. Kőrjegyzői oklevéllel bírók előnyben részesülnek a jelölésnél.

A megválasztandó, **Elekes és Oláh-Tordos** községekből alakított anyakönyvi kerületben, teljes hatáskörrel az anyakönyvvezetői teendőket is köteles végezni.

A választást folyó év február hó 28-an Ispánlakán a kőrjegyzői irodában fogom megtartani. Főszolgabírói hivatal.

Maros-Ujvárt, 1901. évi január hó 29-én.

Böjthe Kálmán,
főszolgabíró.

3357 3—3

Sz. 2946—1900.
tlkvi.

Árverési hirdetmény kivonata.

A marosújvári kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság a nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola végrehajtató javára Ruzs György végrehajtást szenvedő ellen 400 korona tőke, ennek 1899. évi január hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 56 korona 72 fillér eddigi már megállapított, ugy a jelenlegi 15 koronában meghatározott, valamint az ezután felmerülő költségek s az ezennel esatlakoztatott Kis-Küküllő varmegyei takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság javára bekebelezett 98 korona tőke s jár. kielégítése végett a végrehajtási árverést az 1881. LX. t.-cz. 146. §-a alapján a gyulafehérvári kir. törvényszék (marosújvári kir. járásbírósg) területén levő sz.-benedeki 10. sz. tjkvben felvett Ruzs György neven álló A + 27. rend 159. 160 l hr. sz. faház és kertre 493 korona, a 28 r. 434, 535. hr. sz. kert és szőlőre 90 korona, a 29. r. 472 hr. számú szőlőre 48 kor., a 10. r. 579 hr. sz. szőlőre 434 korona, a 31. r. 886 2 hr. számú szántóra 217 korona, a 32. r. 1239 1 hr. sz. szántóra 281 korona, a 33. r. 1437 2 hr. sz. rétre 207 korona, a 34. r. 1534 1 hr. számú szántóra 165 korona, a 33. r. alatti 202 20422-ed ter közlegelőből illetménye 10 koronában az ennek megállapított kiküldési árban az alábbi árverési feltételek szerint birtoktestenként elrendeli.

Az árverés 1901. évi márczius hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor Szent-Benedek községhezánál fog megtartani.

Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy a 3333 88. I. M. számú rendelet 8. §-ban felsorolt óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezéhez banatpénzül letenni, vagy annak a bíróság-nál töréent előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Maros-Ujvárt, 1900. november 29-én.

Csegezy,
kir. bíró.

3365 1—1

Hirdetéseket

felvesz és jutányosan számít
lapunk kiadóhivatala.

Figyelni a védjegyre.

Brády-féle
Mária-czelli
gyomorcsseppek

nagygyűrtűen hatnak, gyomorbajknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomorgyengeség, hűzős lehelet, felfújtság, savanyu felbőfőgés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs, szűkülés.**

Hathatós gyógyszernek bizonyult **fejféjásnál**, amennyiben ez a gyomortól származott, **gyomortulterhelésnél** étellekkel és italokkal, **gilliszták, májbajok és hámorhoidáknál.**

Említett bajknál a **Brády-féle Mária-czelli gyomorcsseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király-utca 12. sz.

Bevásárlásnál határozottan Brády-féle „Mária-czelli gyomorcsseppek”-et kell kéri szigorúan vigyázni kell a fenti védjegyre és aláírásra, valamint arra is, hogy a régi jó hírnevű **valódi** Brády-féle „Mária-czelli gyomorcsseppek” ára üvegenként 40 kr, dupla üvegekben 70 kr, míg a nem valódi és csekély értékű utánzatokat olcsóbb árban, többnyire 35 kr-ért ajánlják.

16—24 3188

Meghívó.

A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár részvénytárs.

XXX. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

saját helyiségében 1901. február hó 27-én d e 11 órakor tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

3366 2—3

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó, a megjelent részvényesek számbavétele és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1900-ik üzletéről.
3. A felügyelő bizottság jelentése a zárszámadás megvizsgálásáról.
4. A nyereség felosztása és a jötevény célra szánt összeg hovatfordítása iránti határozat.
5. Az igazgatóság előterjesztése néh. Kovács Gyula igazgató neje részére özvegyi segélydíj megszavazása iránt.
6. Két kilépő igazgatósági és két felügyelő bizottsági tag helyének választás utján való betöltése.

Nagy-Enyeden, 1901. február 5-én.

Az igazgatóság.**Meghívó.**

A Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnagyár Részvénytársaság

IV. évi rendes közgyűlését

a takarékpénztár helyiségében 1901. február hó 17-én délután 3 órakor tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, a megjelent részvényesek számbavétele és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1900-ik üzletéről.
3. A felügyelő bizottság jelentése a zárszámadás megvizsgálásáról.
4. A nyereség felosztása iránti határozat.
5. 1 igazgatósági és esetleg 1 felügyelő bizottsági tag választása.

Nagy-Enyed, 1901. január 30.

3363 3—3

Az igazgatóság.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a helybeli piacon 1883. év óta fennálló Vajda Péter czég divatkereskedését és temetkezési intézetét megvásároltam és azt

Tángel József ezelőtt Vajda Péter

kereskedelmi törvényszéki bejegyzett czég alatt fogom tovább vezetni.

Ezen üzleti vállalatomnál kiváló gondot fordítok arra, hogy ugy a **divat, honi vászon, kalap, czipó, szőnyeg, diszmű, pipere, női és férfiruhaszövet és rövid-árak** nagy választékával, mint a

temetkezések

diszes és a legmérsékeltebb áron számított rendezésével a mai kor legmagasabb igényeit is kielégítem.

Szakmamba vágó árucikkeimet hazai és külföldi elsőrendű gyárosoktól szerzem be, minek következtében azon helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat lehető olcsón, a legszolidabb kiszolgálás és határozott szabott árak mellett bocsáthatom a t. vevő közönség rendelkezésére.

Magamat a n. é. közönség szives jóindulatu pártfogásába ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

TANGEL JÓZSEF.

Raktáron tartok mindennemű koporsókat, u. m.: fakoporsók 10 koronától 70 koronáig, érckoporsók — felnyíló üveg-fedéllel is — 80 koronától 300 koronáig, sir-koszorúk 4 koronától 20 koronáig, koszoru-szalagok métere 30 fillértől 4 koronáig.

Hulla-szállítási vállalat.

3346 7—12